QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
(President)
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL
ONOR. IMĦALLEF MARK SIMIANA

Seduta ta' nhar it-Tnejn 17 ta' Ġunju 2024

Numru 1

Rikors numru 31/2024/1 GMG

Fl-atti tal-mandat ta' sekwestru esekuttiv numru 1331/2023

L-Av. Marlon Borg bħala mandatarja speċjali ta' Jan Fila

v.

***BP Group Limited* (C-52434)**
ġà *Betpoint Group Limited*

1. Dan huwa appell tal-Av. Marlon Borg f'isem Jan Fila ["is-sekwestrant"] minn provvediment mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fil-15 ta' Frar 2024 li laqgħet talba ta' *BP Group Limited* ["is-sekwestrata"] taħt l-art. 281(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili biex tħassar mandat ta' sekwestru esekuttiv maħruġ fuq talba tas-sekwestrant kontra s-sekwestrata. Il-fatti relevanti huma dawn:

2. Is-sekwestrant talab lill-qorti tal-kummerċ għad-distrett ta' Vjenna, l-Awstrja, (*Bezirksgericht für Handelssachen Wien*) toħroġ ordni ta' ħlas ewropea ["l-ordni ta' ħlas"] taħt ir-Regolament (KE) Nru 1896/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2006 li joħloq proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea ["ir-Regolament 1896/2006"] kontra s-sekwestrata għal tmint elef, tliet mija u żewġ euro (€8,302) *sorte*, elf, ħames mija disgħa u ħamsin euro u ħamsa u tletin ċenteżmi (€1,559.35) spejjeż, u mgħax bl-erbgħa fil-mija fis-sena (4% *p.a.*) mit-30 ta' Settembru 2022. Il-kawżali għat-talba kienet "*Nichtigkeit von Glücksspiel-verträgen / invalidity of gambling contracts*". Fl-20 ta' Marzu 2023 il-qorti laqgħet it-talba u ħarġet l-ordni ta' ħlas wara li ma saritx oppożizzjoni mis-sekwestrata għat-talba tas-sekwestrant għall-ħruġ tal-ordni.

3. Fit-18 ta' Settembru 2023 il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili bis-saħħa tal-ordni ta' ħlas ħarġet kontra s-sekwestrata l-mandat ta' sekwestru esekuttiv numru 1331/2023 ["il-mandat"].

4. B'rikors tal-15 ta' Jannar 2024 taħt l-art. 281(1) Kod. Proċ. Ċiv. is-sekwestrata talbet illi l-qorti tħassar il-mandat. Is-sekwestrant wieġeb fil-31 ta' Jannar 2024.

5. Bil-provvediment tal-15 ta' Frar 2024 li minnu sar dan l-appell l-ewwel qorti laqgħet it-talba tas-sekwestrata u ħassret il-mandat għal raġunijiet li fissrithom hekk:

> »… … …
>
> » 2. Is-soċjetà sekwestrata, *ossia* l-esekutata, issa qed titlob lil din il-qorti tirrevoka dak il-mandat ta' sekwestru maħruġ fuq talba tal-esekutant li kien ottjena sentenza minn qorti estera kontra s-soċjetà rikorrenti sabiex din troddlu lura l-flus li hu nefaq sabiex jipparteċipa

f'logħob li l-istess soċjetà pprovdietlu minn Malta bħala soċjetà debitament liċenzjata għal dan il-ghan. … … …

»… … …

»7. … … … fil-meritu s-soċjetà esekutata qed tinvoka l-artikolu 56A tal-Kapitolu 583 tal-Ligijiet ta' Malta bħala raġuni għaliex din il-qorti għandha tirrevoka l-mandat ta' sekwestru esekuttiv mertu tar-rikors. Dan l-artikolu jipprovdi hekk:

> »"**56A**. Minkejja kwalunkwe disposizzjoni tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili u ta' kull liġi oħra, bħala prinċipju ta' ordni pubblika:
>
> »"(*a*) l-ebda azzjoni ma tista' tinġieb fil-konfront ta' detentur ta' liċenzja u, jew uffiċjali u, jew persuni rilevanti, preżenti jew passati, ta' detentur ta' liċenzja fir-rigward ta' materji relatati mal-provvista ta' servizz tal-logħob, jew fil-konfront ta' ġugatur għax irċieva tali servizz tal-logħob, jekk dik l-azzjoni:
>
> > »"(i) tikkonfliġġi ma', jew timmina, il-legalità tal-provvista ta' servizzi tal-logħob ġewwa jew minn Malta permezz ta' liċenzja maħruġa mill-Awtorità, jew il-legalità ta' kwalunkwe obbligu legali jew naturali li jirriżulta mill-provvista ta' tali servizzi tal-logħob; u
> >
> > »"(ii) tirrigwarda attività awtorizzata li hija leġittima fit-termini tal-Att u strumenti regolatorji oħra; u
>
> »"(*b*) il-Qorti għandha tirrifjuta r-rikonoxximent u, jew l-infurzar ġewwa Malta ta' kwalunkwe sentenza u, jew deċiżjoni barranija mogħtija firrigward ta' azzjoni tat-tip imsemmi fis-subartikolu (*a*)."

»8. Il-partijiet jaqblu li l-esekutata hija soċjetà reġistrata f'Malta u liċenzjata sabiex tipprovdi logħob skond il-liġi. Minn din l-ottika allura ma hemmx x'wisq li jista' jingħad kontra li tkun milqugħa t-talba tal-esekutata. Madankollu, l-esekutant iqajjem il-kwistjoni tar-retroattività tal-liġi *stante* li l-artikolu 56A ddaħħal fil-liġi wara l-otteniment tal-mandat ta' sekwstru.

»9. L-artikolu 56A ddaħħal fil-Kapitolu 583 bħala żieda permezz tal-Att XXI tal-2023 promulgat fis-16 ta' Ġunju 2023 mingħajr provvediment dwar id-data li fih kellu jidħol fis-seħħ u allura meqjus li daħal fis-seħħ mal-publikazzjoni tiegħu filwaqt illi l-mandat ta' sekwestru nħareg fit-18 ta' Settembru 2023. Għalhekk mhux ċar jekk l-esekutata hix qed tirreferi għad-data tas-sentenza estera li bis-saħħa tagħha ottjeniet il-ħruġ tal-mandat in disamina. Fi kwalunkwe każ, il-liġi proċedurali hija meqjusa li għandha effett retroattiv fis-sistema ġuridka tagħna u dan kif konfermat f'diversi sentenzi f'dan ir-rigward. … … …

»10. Tajjeb ukoll li jkun riprodott l-artikolu 281(1) tal-Kapitolu 12 li jipprovdi hekk:

> »"**281.** (1) Mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att esekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att esekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss, għal raġuni valida skont il-liġi."

»11. Fis-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-proċedura deċiża fil-5 ta' Mejju 2003 fl-ismijiet <u>Edward Pace *v.* Michael Sultana *et*</u> (rik.

287/05) ċitata b'approvazzjoni minn skorta ta' sentenzi u digrieti oħra kien ritenut hekk:

»"Il-qorti hija tal-fehma li l-għan li għalih iddaħħlet din id-disposizzjoni fil-Kodici ta' Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att esekuttiv innifsu, li bis-saħħa tiegħu l-parti esekutata tbati preġudizzju. Minn dak li jirriżulta minn eżami tad-dibattiti parlamentari li wasslu għad-dħul tal-imsemmi artikolu fil-Kodici, ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att esekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att esekuttiv ikun inħareg. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 283A jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi ohra.

»"Il-liġi ma tgħidx x'tista' tkun 'raġuni valida skond il-liġi', li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madankollu, in ġenerali, jista' jingħad li mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareg minn qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma. Meta l-ligi riedet tfisser f'liema ċirkostanzi jista' jintalab il-ħruġ ta' kontro-mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per eżempju, fl-artikolu 836, li jitkellem dwar mandati kawtelatorji. Il-mandat mertu ta' l-kawża preżenti m'huwiex mandat kawtelatorju."

»12. Din il-qorti tqis illi la darba l-kwistjoni tirrientra fil-projbizzjoni ravviżata fl-artikolu 56A tal-Kapitolu 583 tal-Liġijiet ta' Malta li allura tagħmilha ċara illi ma tista' tinħareġ ebda azzjoni bħal din odjerna, allura din hija raġuni valida li trid il-liġi.

»13. Għal dawn ir-raġunijiet, tilqa' t-talba u konsegwentement tirrevoka l-mandat ta' sekwestru numru 1331/2023 fl-ismijiet premessi maħruġ fit-18 ta' Settembru 2023.«

6. Is-sekwestrant ressaq appell b'rikors tal-21 ta' Frar 2024 li s-sekwestrata wieġbet għalih fid-29 ta' Frar 2024.

7. Is-sekwestrant fisser l-aggravji hekk:

»L-aggravji tal-appellanti … jikkonsistu fis-segwenti:

»i. L-ewwel qorti kienet legalment u proċeduralment żbaljata … meta skartat għal kollox il-fatt illi r-rikors intavolat mis-soċjetà appellata għat-tħassir tal-mandat *ai termini* tal-artiokolu 281(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta ma jinkwadrax ruħu fit-termini tal-istess artikolu u dan billi ma teżisti ebda "raġuni valida skond il-liġi" li tippermetti r-revoka tal-mandat.

»ii. L-ewwel qorti skartat ukoll ġurisprudenza vasta dwar din il-materja … dwar l-elementi meħtieġa sabiex tinġieb raġuni valida li tippermetti t-tħassir tal-mandat.

»iii. Il-qrati tagħna dejjem interpretaw il-kliem "raġuni valida" taħt l-artiklu in kwistjoni b'mod pjuttost restrittiv u dan sabiex ma tiġix frustrata ċ-ċertezza u l- istabbilità li jġib miegħu l-att esekuttiv.

»iv. Fid-digriet l-ewwel qorti ċċitat minn Edward Pace *v.* Michael Sultana *et* deċiża fil-5 ta' Mejju 2005 (rik. nru 287/05, fejn il-qorti kkunsidrat illi d-disposizzjoni in kwistjoni hija intiza għal dawk il-każijiet fejn att ezekuttiv ikun milgut minn għelt iew nuqqas. Il-qorti kompliet tosserva illi r-raġuni valida li titkellem dwarha l-liġi ma tinkludix kwistjonijiet ta' mertu, u li kieku dan il-provvediment kellu jiġi interpretat b'dan il-mod, dan evidentement jistona mal-intenzjoni tal-leġislatur. … … …

»v. … … …

»vi. Għalhekk, fi proċedimenti bhal dawn, is-setgħa tal-qorti hija limitata għal eżami dwar il-formalitajiet tal-mandat … … …

»vii. … … …

»viii. L-ewwel qorti laqgħet it-talba għar-revoka u t-tħassir tal-mandat billi kkunsidrat li l-projbizzjoni tal-artikolu 56A tal-Kapitolu 583 tal-Liġijiet ta' Malta, kwistjoni li kompletament tikkonċerna l-mertu sottostanti l-mandat u li ċertament ma tikkonċernax il-formalitajiet meħtieġa mill-artiklu 274 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, hija raġuni valida li trid il-liġi li tippermetti r-revoka u tħassir.

»ix. Ironikament, kienet l-ewwel qorti stess li kkunsidrat illi:

> »"… fil-mertu, is-soċjetà esekutata qed tinvoka l-artikolu 56A tal-Kapitolu 583 tal-Liġijiet ta' Malta bħala raġuni għaliex din il-qorti għandha tirrevoka l-mandat ta' sekwestru esekuttiv mertu tar-rikors".

»x. Difatti, tant kemm hu minnu li t-talba abbażi tal-artikolu 56A tal-Kapitolu 583 tal-Liġijiet ta' Malta ma tistax tiġi kkunsidrata bħala raġuni valida li tippermetti r-revoka u tħassir ta' mandat, li f'Stephan Schalk *v. TSG Interactive Gaming Europe Limited* deċiża nhar is-17 ta' Jannar 2024 quddiem dina l-qorti (rik. nru 1041/23/1), ingħad illi:

> »"Il-proċeduri odjerni huma strettament marbuta mal-artikolu 281 tal-Kap. 12 u d-digrieti kunfliġġenti, u mhux rigward is-supremazija tal-liġi Ewropea iew l-applikabilità tal-artikolu 56A tal-Kap. 583 jew il-kunflitt allegat mill-appellanti bein l-artikolu 56A tal-Kap. 583 u r-Regolament *EU Brussels I Recast* fid-dawl tal-srtikolu 825A tal-Kap. 12."

»xi. Konsegwentement, *in vista* tal-każistika suċitata, huwa wisq evidenti l-iżball tal-ewwel qorti fil-kunsiderazzjoni tagħha dwar x'inhu dak li jikkonsisti f'raġuni valida skond il-liġi, u dan billi fil-każ prezenti huwa ċar illi ma jeżisti ebda "għelt jew nuqqas" li jimmerita t-tħassir tal-mandat

»xii. Jingħad ukoll illi l-ewwel qorti agixxiet *ultra vires* meta rrevokat il-mandat fuq raġunijiet li jikkonċernaw il-mertu, u dan billi mhijiex ġurisdizzjonalment mogħtija s-setgħa mil-liġi sabiex tirrevoka mandat fuq raġunijiet li jmorru lil hinn minn difetti formali fil-mandat.

»xiii. Għaldaqstant, li kieku l-apprezzament żbaljat tal-artiklu 281 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta li għamlet l-ewwel qorti kellu jiġi sanzjonat, ikun qiegħed jinħoloq preċedent perikoluż u inċert-

ezza fil-konfront tal-każistika konsistenti dwar interpretazzjoni tal-liġi, u sussegwentement preġudizzju mhux immeritat lill-kreditur appellant fil-proċeduri odjerni.

»xiv. Finalment jingħad illi r-regolament Ewropew relattiv jipprovdi għal proċedura speċjali sabiex parti tattakka r-rikonoxximent u l-infurzar ta' sentenza, u ċertament mhix din il-proċedura idoneja biex twassal għal dak li qed tittenta s-soċjetà appellata. Biss biss, din il-proċedura hi intiza li tattaka l-mandat u mhux it-titolu esekuttiv li fuq l-iskorta tiegħu ħareġ il-mandat.«

8. Is-sekwestrata wieġbet hekk:

» 1. L-artikolu 281 tal-Kapitlu 12 tal-Liġijiet ta' Malta ma jipprovdix definizzjoni ta' x'jikkonsisti bħala 'raġuni valida skont il-liġi' sabiex wieħed jagħmel dan[1]

»*… … …*

»Ir-ragunijiet għalfejn jista' jintalab it-tħassir ta' mandat taħt l-artikolu 281 tal-Kapitlu 12 tal-Liġijiet ta' Malta twessgħu permezz ta' sentenzi riċenti. Difatti l-Qorti tal-Appell fid-digriet tagħha bl-ismijiet <u>Vincent Gauci *v.* Dr Albert Fenech</u> mogħti nhar is-27 ta' Marzu tas-sena 2020 għamlitha cara li kienet qiegħda titbiegħed mill-pożizzjoni ristrettiva u magħluqa meħuda mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili fid-digriet fl-ismijiet <u>Edward Pace *et v.* Michael Sultana</u> tal-5 ta' Mejju tas-sena 2005. Il-Qorti tal-Appell saħqet li l-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta jista' jiġi użat mhux biss fejn l-att esekuttiv ikun inħareg minn qorti żbaljata jew jekk ikun hemm xi difett fil-forma tal-mandat. Dan għaliex il-kliem "għal raġuni valida skont il-liġi' huma żgur iktar wesgħin minn dawn iż-żewġ instanzi biss.

»Fil-każ odjern ir-raġuni valida skont il-liġi li jirrikjedi l-artikolu 281 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta hija l-ordni pubbliku ta' Malta u dan a tenur tal-artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta.

»… … .

»Ġaladarba l-Awtorità ta' Malta dwar il-logħob ħarġet il-liċenzja lis-soċjetà esponenti sabiex din toffri servizzi għal-logħob barra minn Malta, inkluż lil dawk il-persuni li jinsabu fl-Awstrija, in osservanza tal-artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta u kif ukoll tal-ċrtikolu 56 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-infurzar tas-sentenza Awstrijaka f'Malta jmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta.

»Għalhekk f'għajnejn l-Istat Malti, l-operat tas-soċjetà esponenti huwa kompletament legali u jsib konfort fil-liġi nostrana, kif *del resto* l-offerta tal-logħob lil persuni mhux biss li jinstabu f'Malta iżda anke persuni li jinstabu ġo pajjiżi terzi jsib konfort fil-qafas legali Malti.

»*Di più* l-operat tas-servizzi offruti f'dan is-settur partikolari jifforma parti integrali mill-ordni pubbliku tal-Istat Malti.

»L-iskop tal-artikolu 56A tal-Kapitlu 583 tal-Liġijiet ta' Malta kien proprju li jikkodifika f'liġi l-ordni pubbliku *ben stabilit* ta' Malta li jin-koraġġixxi operaturi fis-settur tal-logħob sabiex jistabilixxu ruħhom

---

[1] *Viz.* sabiex iħassar att esekuttiv

> f'Malta u joffru l-provvista tas-servizzi tagħhom kemm lokalment kif ukoll f'pajjiżi ohra, b'mod li jaderixxu mal-obbligi legali tagħhom skont il-liġijiet ta' Malta u fil-kuntest tal-inkoraġġiment tal-intrapriża ekonomika privata a tenur tal-artikolu 18 tal-Kostituzzjoni ta' Malta.
>
> »Għaldaqstant ir-rikonoxximent tas-sentenza Awstrijaka f'Malta tmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta a tenur ta' artikolu 56A tal-Kapitlu 583 tal-Ligijiet ta' Malta u dan għaliex tmur manifestament kontra l-inkoraġġiment tal-intrapriża ekonomika privata ta' Malta.«

9. Il-prinċipju ta' ekwivalenza jfisser illi titoli esekuttivi miksuba f'pajjiżi oħra tal-Unjoni Ewropea taħt il-liġi ta' dak il-pajjiż jitqiesu daqslikieku titoli esekuttivi miksuba f'Malta taħt il-liġi ta' Malta. Ma jfissirx iżda li titoli esekuttivi miksuba f'pajjiżi oħra tal-Unjoni għandhom qawwa aktar minn dawk miksuba f'Malta, jew li – fin-nuqqas ta' disposizzjoni ta' liġi ġerarkikament ogħla – għandhom immunità minn proċeduri ta' tħassir bħalma huma dawk taħt l-art. 281 Kod. Proċ. Ċiv.

10. Dan ifisser illi mandat miksub bis-saħħa ta' titolu esekuttiv miksub f'pajjiż ieħor tal-Unjoni jista' jiġi impunjat taħt l-art. 281 bħalma, u daqskemm, jista' jiġi impunjat taħt l-art. 281 titolu esekuttiv miksub f'Malta.

11. Ma hemmx dubju ukoll illi disposizzjoni espressa tal-liġi bħal dik tal-art. 56A tal-Att dwar il-Logħob ["Kap. 583"] li tgħid illi ma tippermettix "l-infurzar ġewwa Malta ta' kwalunkwe sentenza" hija "raġuni valida" biex jitħassar att esekuttiv illi, għax maħruġ bil-ħsieb ta' "infurzar ġewwa Malta" ta' titolu esekuttiv, ikun bi ksur ta' dik id-disposizzjoni.

12. Il-kwistjoni għalhekk hija mhux jekk il-mandat jistax jitħassar taħt l-art. 281, jew jekk konflitt mal-art. 56A tal-Kap. 583 huwiex "raġuni valida skond il-liġi" biex jitħassar il-mandat, iżda jekk id-disposizzjoni tal-art. 56A

tolqotx il-każ tallum u jekk hijiex bi ksur ta' disposizzjoni tal-liġi ġerarkikament ogħla[2].

13. Dan iżda ma huwiex il-meritu tal-appell. Safejn imsejjes fuq l-aggravji mressqa mill-appellant, l-appell ma jistax jintlaqa'.

14. Madankollu, kompatibilment mad-dmirijiet tagħha taħt l-art. 5(2) tal-Att dwar l-Unjoni Ewropea ["Kap. 460"] u fid-dawl ta' dak deċiż fit-3 ta' Ġunju 2024 *in re* Florian Kainz *v B.P. Group Ltd* (app. 32/2024), u wkoll sabiex tkun tat lill-partijiet fakoltà li jinstemgħu dwar materja li ma ssemmietx fir-rikors tal-appell, il-qorti ma hijiex sejra tiddisponi finalment mill-appell illum iżda tiddifferixxi s-smigħ għall-għanijiet ta' trattazzjoni dwar il-materja mqanqla f'dan il-paragrafu.

Giannino Caruana Demajo
President

Anthony Ellul
Imħallef

Mark Simiana
Imħallef

Deputat Reġistratur
ss

[2] Ara Florian Kainz *v B.P. Group Ltd* (app. 32/2024) deċiż minn din il-qorti fit-3 ta' Ġunju 2024.